

Ojczyzna to wielki, zbiorowy obowiązek.

C. K. Norwid

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

**Szkoły Podstawowej
im. C. K. Norwida w Dąbrówce**

Spis treści

<u>WSTĘP</u>	3
<u>KONCEPCJA PRACY SZKOŁY</u>	3
<u>SYLWETKA ABSOLWENTA</u>	4
<u>III.1 SYLWETKA UCZNIA KOŃCZĄCEGO ETAP EDUKACJI Wczesnoszkolnej:</u>	4
<u>III.2. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY</u>	5
<u>STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH</u>	7
<u>ODDZIAŁYWANIA PROFILAKTYCZNE</u>	15
<u>TREŚCI WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE PROPONOWANE DO REALIZACJI W KLASACH I-III</u>	18
<u>TREŚCI WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE PROPONOWANE DO REALIZACJI PODCZAS GODZIN DO DYSPOZYCJI WYCHOWAWCY W KLASACH IV - VIII</u>	21
<u>TREŚCI WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE PRZEZNACZONE DO REALIZACJI PRZEZ NAUCZYCIELI POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW</u>	24
<u>REALIZACJA PRIORYTETÓW WYCHOWAWCZYCH W ROKU 2022/2023</u>	30
<u>INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE PROCES WYCHOWAWCZO –PROFILAKTYCZNY W SZKOLE:</u>	32
<u>PODSTAWY PRAWNE:</u>	34
<u>ZASADY EWALUACJI PROGRAMU</u>	34

WSTĘP

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły jest spójny ze szkolnym zestawem programów nauczania.

W proces wychowawczo – profilaktyczny zaangażowana jest kadra pedagogiczna i pracownicy obsługi w porozumieniu ze środowiskiem rodzinnym.

Za wychowanie młodego człowieka odpowiedzialna jest szkoła i rodzina.

Cele wychowawczo – profilaktyczne wynikają z diagnozy potrzeb środowiska szkolnego i rodzinnego oraz z kierunków polityki oświatowej państwa.

KONCEPCJA PRACY SZKOŁY

WIZJA SZKOŁY:

Czerpiąc z wartości chrześcijańskich, twórczości i myśli Patrona Szkoły oraz dorobku współczesnej wiedzy psychologiczno – pedagogicznej w szkole dąży się do integralnego rozwoju i osiągnięcia przez wychowanka pełni człowieczeństwa poprzez:

- wzbudzenie u uczniów potrzeby odpowiedzialności za własny rozwój fizyczny, psychiczny, społeczny i duchowy,
- wspomaganie w budowaniu i uwewnętrznianiu hierarchii wartości obiektywnie uznanych w społeczeństwie,
- ukształtowanie u uczniów postaw godnych naśladowania.

MISJA SZKOŁY:

Szkoła przyjazna, bezpieczna, wolna od przemocy i agresji oraz nowoczesna dla uczniów, rodziców i nauczycieli.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

znajdują odzwierciedlenie w sylwetce absolwenta Szkoły Podstawowej im. C.K. Norwida w Dąbrówce

SYLWETKA ABSOLWENTA

III.1 SYLWETKA UCZNIĄ KOŃCZĄCEGO ETAP EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ:

SFERA FIZYCZNA:

- jest sprawny motorycznie i aktywny ruchowo,
- dba o higienę osobistą,
- stosuje zasady racjonalnego odżywiania,
- jest wytrwały w działaniu i dążeniu do celu,
- adekwatnie zachowuje się w sytuacjach zwycięstwa i porażki,
- samodzielnie organizuje czas poświęcony na wypoczynek,

SFERA PSYCHICZNA (EMOCJONALNA I INTELEKTUALNA):

- rozpoznaje i rozumie własne emocje i uczucia oraz nazywa je,
- rozpoznaje, rozumie i nazywa emocje innych osób,
- przedstawia własne emocje i uczucia za pomocą prostej wypowiedzi ustnej lub pisemnej oraz w różnych formach ekspresji,
- wspólnotą narodową,
- ma potrzebę i umiejętność samodzielnego, refleksyjnego, logicznego, twórczego i krytycznego myślenia,
- stawia pytania, dostrzega problemy, zbiera informacje potrzebne do rozwiązania problemów,
- obserwuje zjawiska przyrodnicze i społeczne, wykonuje eksperymenty i doświadczenia, posiada umiejętność formułowania wniosków i spostrzeżeń,
- jest tolerancyjny, uznaje prawo do inności,
- posiada umiejętność samodzielnej eksploracji świata, rozwiązywania problemów i stosowania zdobytych umiejętności w nowych sytuacjach życiowych,

SFERA SPOŁECZNA:

- potrafi komunikować się z innymi
- zna podstawowe prawa i obowiązki wynikające z pełnionych ról społecznych,
- ma potrzebę i umiejętność identyfikowania się z grupami społecznymi w których funkcjonuje,
- przyjmuje konsekwencje swojego postępowania,
- nawiązuje relacje z rówieśnikami i podtrzymuje je,
- sprawiedliwie i uczciwie ocenia zachowanie własne i innych ludzi,
- współdziała i współpracuje w grupie,
- samodzielnie wyraża swoje oczekiwania i potrzeby społeczne,
- obdarza szacunkiem innych za pomocą prostych form wyrazu,
- pomaga słabszym i potrzebującym,
- rozwiązuje konflikty i spory,

SFERA AKSJOLOGICZNA(DUCHOWA):

- analizuje proste sytuacje, odróżnia dobro od zła,
- ma świadomość wartości uznanych przez środowisko domowe, szkolne lokalne i narodowe,
- stosuje się do norm i zasad przyjętych w środowiskach społecznych,
- odwołuje się do przyjętych zasad i wartości w ocenie własnego postępowania i innych,
- identyfikuje i rozwija własne zainteresowania,
- jest zmotywowany do nauki i pracy nad pożądanymi cechami charakteru,
- wyznacza sobie wstępne cele życiowe z uwzględnieniem wartości uznanych przez środowisko domowe i szkolne.

III.2. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

SFERA FIZYCZNA:

- zna i stosuje zasady racjonalnego odżywiania zgodnie z aktualną wiedzą medyczną,
- wykorzystuje ruch jako sposób dbania o zdrowie fizyczne i psychiczne,
- wyodrębnia czas na odpoczynek,
- racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne.

SFERA PSYCHICZNA (EMOCJONALNA I INTELEKTUALNA):

- jest odpowiedzialny za siebie,
- jest współodpowiedzialny za innych,
- troszczy się o otaczający świat/ środowisko,
- dostrzega u siebie emocje, zna ich źródła i potrafi je adekwatnie wyrażać,
- nie używa żadnych środków psychoaktywnych,
- zna swoje słabe i mocne strony i konstruktywnie je kształtuje,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy.

SFERA SPOŁECZNA:

- nawiązuje satysfakcjonujące relacje z innymi,
- konstruktywnie pełni role społeczne,
- stosuje zasady skutecznej komunikacji,
- współdziała w grupie,
- posiada umiejętności społeczne – kompromisu, negocjacji, mediacji, asertywności,

SFERA AKSJOLOGICZNA – DUCHOWA:

- posiada konstruktywny system wartości,
- ma poczucie sensu życia i istnienia człowieka,
- stosuje się do norm i wzorów zachowań uznanych w grupie społecznej,
- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności w tym, wartości chrześcijańskich,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia

STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

DYREKCJA SZKOŁY:

- Stwarza warunki do realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- Sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne; dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- Inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- Stwarza warunki do działania w szkole : wolontariuszy i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- Współpracuje z Zespołem Wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, pedagogiem specjalnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- Czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- Nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- Nadzoruje realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły

RADA PEDAGOGICZNA:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły,
- uczestniczy w ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły,

NAUCZYCIELE:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu przyjętego w społeczności szkolnej w porozumieniu ze środowiskiem rodzinnym systemu wartości,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

WYCHOWAWCY KLAS:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym, opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,

- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

ZESPÓŁ WYCHOWAWCÓW:

- opracowuje Program Wychowawczo- Profilaktyczny Szkoły
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli i rodziców,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

PSYCHOLOG SZKOLNY, PEDAGOG SZKOLNY, PEDAGOG SPECJALNY:

- diagnozują środowisko wychowawcze,
- udzielają uczniom pomocy psychologiczno – pedagogicznej wg zasad określonych w szkolnej Procedurze organizowania i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- współpracują z rodzicami uczniów potrzebujących szczególnej troski wychowawczej,
- udzielają rodzicom uczniów pomocy, wsparcia, porad, konsultacji,
- organizują różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracują z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych,
- współpracują z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno - wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

RODZICE:

- współtworzą Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły,
- uczestniczą w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej w szkole,
- uczestniczą w zebraniach zorganizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły.

SAMORZĄD UCZNIOWSKI:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrekcją szkoły,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców i radą pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów oraz zagrożeń społecznych, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka. Program uwzględnia również:

- wnioski z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły w roku szkolnym 2022/2023,
- wnioski z ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły na koniec roku szkolnego 2022/2023,
- Kierunki polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2023/2024,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Narodowy Program Zdrowia

Podstawowym celem realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (Dyrektor Szkoły, Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski),

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,

- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów zaburzeń życia uczuciowego i emocjonalnego u dzieci,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat znaczenia wyrażania uczuć, emocji i potrzeb w przeciwdziałaniu zaburzeniom psychicznym człowieka,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) uczenie sposobów dbania o szacunek i godność osoby własnej i innych,
- 7) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców o rozpoznanych czynnikach ryzyka i związanych z nimi zagrożeniach.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczanie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom o działaniach podejmowanych na rzecz dbania o zdrowie psychiczne uczniów,
- 2) udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 3) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,

- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych

Proces wychowania w szkole toczy się nieustannie, w każdym momencie kontaktu wychowanka z osobą wychowującą (wychowawca, nauczyciel, pracownik obsługi).

Tym niemniej, największe możliwości oddziaływania na dziecko ma **Wychowawca klasy**.

Plany wychowawcze klas wynikają z:

- wyników diagnozy wychowawczej klasy,
- ważnych wydarzeń z życia klasy,
- priorytetów wychowawczych ustalanych do realizacji na dany rok szkolny,
- Programu Wychowawczo- Profilaktycznego Szkoły,
- Planu Pracy Szkoły ustalanego na dany rok szkolny

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- utrwalanie właściwego schematu postępowania w sytuacjach problemowych,
- budowanie właściwych relacji rówieśniczych,
- umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, opartego na szacunku, tolerancji i nienaruszalności godności drugiego człowieka,
- promowanie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej,
- podnoszenie poziomu kultury osobistej w relacjach międzyludzkich,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, w tym uzależnieniom behawioralnym oraz eksperymentowaniu z używkami.

ODDZIAŁYWANIA PROFILAKTYCZNE

Profilaktyka w szkole jest podrzędna w stosunku do wychowania i ma kompensować jego niedostatki.

Profilaktyka realizowana jest na trzech poziomach:

- 1. profilaktyka uniwersalna** – wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji,
- 2. profilaktyka selektywna** – wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na podejmowanie zachowań ryzykownych;

- 3. profilaktyka wskazująca** – wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Cele profilaktyki w szkole:

- dostarczanie wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń,
- kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych – rozwijanie mechanizmów samokontroli opartej na wartościach,
- kształtowanie umiejętności intrapsychicznych (dojrzewanie i kontrolowanie m. in. emocji, motywacji, procesów poznawczych, wolicjonalnych czy samooceny) – ponieważ człowiek, który nie radzi sobie ze sobą, nie jest w stanie poradzić sobie z wyzwaniami zewnętrznego świata;
- kształtowanie umiejętności interpersonalnych w oparciu o realną bliskość, a nie media elektroniczne,
- kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów – samodzielne, twórcze myślenie,
- rozwijanie więzi z grupą społeczną – przeciwdziałanie wykluczeniu, izolacji, manipulacji,
- uczenie odpowiedzialności – akceptowanie skutków własnych wyborów i działań,
- rozwijanie środowiska szkolnego i rodzinnego – gdyż są to dwa podstawowe obszary, w których odbywa się rozwój i dojrzewanie uczniów, a konstruktywny rozwój może zachodzić jedynie w rozwijającym się środowisku, zaś dojrzewanie – w środowisku dojrzałym;
- kształtowanie i egzekwowanie norm i reguł sprzyjających zdrowemu życiu i rozwojowi,
- wczesne rozpoznawanie zagrożeń, diagnozowanie dysfunkcji oraz budowanie sieci wsparcia i pomocy dla osób i grup wysokiego ryzyka – ponieważ brak wczesnej i skutecznej interwencji prowadzi do rozwoju problemów.

Działania profilaktyczne w naszej szkole wynikają z aktualizowanej diagnozy jakości funkcjonowania uczniów – min. czynników ryzyka oraz czynników chroniących.

Czynniki chroniące:

1. Wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole.
2. Odczucie uczniów wsparcia przez rodziców gdy tego potrzebują.
3. Poczucie przynależności uczniów do szkoły (więź ze szkołą).
4. Pozytywny klimat szkoły - zwłaszcza dobre relacje pomiędzy nauczycielami i uczniami.
5. Szeroki zakres pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole.
6. Dobra baza lokalowa i dydaktyczna szkoły.
7. Liczna grupa uczniów prezentująca postawę prospołeczną – angażowanie się w działalność na rzecz innych, potrzebujących osób min. w ramach Szkolnego Koła Wolontariatu, Samorządu Uczniowskiego.
8. Wysoki poziom kultury bycia uczniów i ich umiejętności społecznych w nowych sytuacjach zadaniowych np. zajęcia ze specjalistami spoza szkoły, udział w wycieczkach szkolnych i innych wydarzeniach kulturalnych.
9. Tylko incydentalne zachowania ryzykowne związane z eksperymentowaniem z papierosami elektronicznymi, piwem.
10. W szkole są realizowane rekomendowane programy profilaktyczne.

Czynniki ryzyka:

1. Niska integracja niektórych zespołów klasowych – próby izolowania, wykluczania osób z grupy klasowej.
2. Niewystarczające umiejętności grupy uczniów z właściwym sposobem wyrażania swoich potrzeb i uczuć – postawa rezygnacji bądź przyjmowanie postawy roszczeniowej, agresywnej.
3. Trudności uczniów z kontrolą przykrych uczuć – stosowanie wulgaryzmów w sytuacjach złości, gniewu i frustracji.
4. Stosowanie przemocy rówieśniczej, zwłaszcza w cyberprzestrzeni.

5. Narastający odsetek dzieci uzależnionych behawioralnie od telefonu, komputera – czerpanie z Internetu niewłaściwych postaw i nieodpowiedniej filozofii życiowej.
6. Nieżyczliwość koleżeńska- umniejszanie wartości, osiągnięć kolegów, koleżanek, pośadzanie ich o niesamodzielność, nieuczciwość.
7. Trudności ze współpracą w grupie , klasie.
8. Wzrastająca liczba uczniów zaniedbujących systematyczną naukę oraz odpowiedzialne wypełnianie obowiązków uczniowskich.
9. Inicjacje alkoholowe nawet młodszych uczniów w środowisku rodzinnym, za wiedzą i aprobatą rodziców.

Profilaktyka uniwersalna jest stale spleciona z oddziaływaniami wychowawczymi. Wsparta jest realizacją programów profilaktycznych takich jak:

- *Spójrz inaczej,*
- *Debata*
- *Trzymaj formę,*
- *Jaś i Małgosia na tropie czyli Program Domowych Detektywów,*
- *Znajdź właściwe rozwiązanie,*
- *Nie pal przy mnie proszę,*
- *Kleszcz mały i duży nic dobrego nie wróży,*

Adekwatnie do potrzeb wdraża się działania z poziomu profilaktyki selektywnej bądź wskazującej.

TREŚCI WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE PROPONOWANE DO REALIZACJI W KLASACH I-III

OBSZAR	ZADANIA – KLASY I–III
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; • zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; • kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; • rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; • kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego; • uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; • kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; • rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; • kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; • kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; • przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; • zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; • rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się; • kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; • kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; • kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z

	wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci;
--	--

OBSZAR	ZADANIA-KLASY I-III
<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań Cd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; • inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; • przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; • wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; • kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; • kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; • kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; • kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów; • przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; • przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym;

	• kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.

TREŚCI WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE PROPONOWANE DO REALIZACJI PODCZAS GODZIN DO DYSPOZYCJI WYCHOWAWCY W KLASACH IV - VIII

OBSZARY	ZADANIA			
	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII
Zdrowie- edukacja zdrowotna	<p>Nabywanie podstawowej wiedzy na temat stresu.</p> <p>Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania.</p> <p>Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie.</p> <p>Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady gdy zaczynają się trudności .</p> <p>Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.</p>	<p>Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywią.</p> <p>Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.</p> <p>Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.</p>	<p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości.</p> <p>Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron.</p> <p>Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.</p>	<p>Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje.</p> <p>Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań.</p> <p>Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.</p> <p>Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.</p>
OBSZARY	ZADANIA			
	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<p>Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania.</p> <p>Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i</p>	<p>Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.</p> <p>Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).</p>	<p>Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.</p> <p>Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).</p>	<p>Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.</p> <p>Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.</p>

	<p>trudności innych ludzi.</p> <p>Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.</p> <p>Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących, głębszych relacji.</p> <p>Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.</p>	<p>Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota).</p> <p>Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.</p> <p>Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. Rozwijanie samorządności.</p>	<p>Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).</p>
OBSZAR	ZADANIA			
	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań	<p>Zapoznanie ze znaczeniem zainteresowań w życiu człowieka.</p> <p>Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania.</p> <p>Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.</p> <p>Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.</p>	<p>Rola zainteresowań w życiu człowieka. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.</p> <p>Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji.</p> <p>Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.</p>	<p>Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności.</p> <p>Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.</p> <p>Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają.</p> <p>Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.</p>	<p>Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.</p> <p>Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.</p> <p>Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.</p> <p>Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.</p>

OBSZARY	ZADANIA			
	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII

<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.</p> <p>Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.</p> <p>Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.</p> <p>Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.</p> <p>Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania.</p> <p>Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.</p> <p>Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.</p> <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu.</p>	<p>Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.</p> <p>Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku.</p> <p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.</p> <p>Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p>	<p>Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie.</p> <p>Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.</p> <p>Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.</p> <p>Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.</p> <p>Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?</p>
--	--	---	--	--

TREŚCI WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE PRZEZNACZONE DO REALIZACJI PRZEZ NAUCZYCIELI POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW.

EDUKACJA ZDROWOTNA

PRZEDMIOT	WYMAGANIA SZCZEGÓLNE. UCZEŃ:
EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA	<ul style="list-style-type: none"> - dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia; - ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka; - posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat wezwania o pomoc: policji, pogotowia ratunkowego, straży pożarnej; - posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia; - reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa zdrowia jego lub innych osób; - wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożyciu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze; - przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia; - ubiera się odpowiednio do pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystuje np. internet; - ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka.
INFORMATYKA	<ul style="list-style-type: none"> - w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych.
BIOLOGIA	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej; - uzasadnia konieczność ochrony przyrody; - opisuje i prezentuje postawę i zachowanie człowieka odpowiedzialnie korzystając z dóbr przyrody.
WYCHOWANIE FIZYCZNE	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia; - opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej; - opisuje zasady zdrowego odżywiania; - przestrzega zasady higieny osobistej i czystości odzieży; - przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach; - omawia sposoby postępowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia; - wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te na które może mieć wpływ; - omawia sposoby redukcji nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny; - wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnione odchudzanie się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśniowej; - wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania.
WOS	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje przypadki wymagające postawy asertywnej; - podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; uzasadnienia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; - przedstawia różne formy zachowań asertywnych.
PRZYRODA	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu; - doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało jak i najbliższe otoczenie; - poznawanie siebie, swoich zdolności i rozwijania zainteresowań sprzyjających motywacji do uczenia się.

<p style="text-align: center;">EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym, a społecznym; wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie; - wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne), zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków; odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ do takich, na które nie może mieć wpływu; - omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu; - dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie); - wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych; - ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działań na rzecz własnego zdrowia; - ustala, co sam może zrobić, aby tworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.).
<p style="text-align: center;">TECHNIKA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przyjmuje postawę odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska; - kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystywania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu.
<p style="text-align: center;">WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu.

KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH

<p style="text-align: center;">EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy : rodzina , klasa w szkole , drużyna sportowa , społeczność lokalna , naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach; - przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu przyjętych norm i zasad; - współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię; - dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory; - dostrzega, że lepiej poznaje siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności; - odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo; - ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu należy się szacunek, że z szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną, a także symbole tych wspólnot; - szanuje godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, wyraża swoim komunikatem werbalnym i niewerbalnym; - uwzględnia coraz częściej dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu; - wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie; - wchodzi w relację z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla nich, i nazywając to, co jest wartością dla niego; - naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów, i innych źródeł; - przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem
<p style="text-align: center;">INFORMATYKA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w zespołowym rozwiązywaniu problemu, posługując się

	<p>technologią taką jak; poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowane portale edukacyjne;</p> <ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów; - bierze udział w różnych formach współpracy tj.: programowanie w parach lub zespole, realizacja projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się; tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy.
WYCHOWANIE FIZYCZNE	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady "czystej gry": szacunku dla rywali, respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzją sędziego; potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę; - pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych; - wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania; - wyjaśnia ,jak należy zachowywać się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną; - omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i oddzielnej płci; - identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie swojej własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość swoich słabych stron, nad którymi należy pracować; - wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych; - wskazuje umiejętności adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych; - współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię; - motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoba niepełnosprawna, osoby starsze).
WOS	<ul style="list-style-type: none"> - współpracuje z innymi – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich; - wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności; - uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania); - przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji – kształtowania swojego wizerunku; - wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści, przedstawia różne formy współpracy w grupie; - rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji; - przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy
PRZYRODA	<ul style="list-style-type: none"> - zachęca do działania na rzecz środowiska lokalnego; - doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełni rolę lidera w zespole;
BIOLOGIA	<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;
WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE	<ul style="list-style-type: none"> - zna i stosuje zasady savoir- vivre' u w różnych sytuacjach społecznych; - rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenia w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedziane i pisane słowa; - kształtuje i wyraża postawy asertywne, gdy nie może lub nie powinien czegoś wykonać, stara się odmawiać tak by nie zranić drugiego; - bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; ujawnia wrażliwość na osoby potrzebujące pomocy i zna konkretne sposoby jej udzielania.

KULTURA – WARTOŚCI, NORMY I WZORY ZACHOWAŃ

SZKOŁA PODSTAWOWA	WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE. UCZEN:
KLASA I-III	<ul style="list-style-type: none"> -ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadość uczynienie, przeproszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz respektowane przez środowisko szkolne; - szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach; - określa, co jest dobre, a co jest złe w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania; - odróżnia od szczęścia od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób; - odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania;
JĘZYK POLSKI	<ul style="list-style-type: none"> -kształtuje umiejętności uczestnictwa w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym; - rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami; - kształtuje postawę szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej; - rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych; - rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do selekcji syntezy oraz wartościowania; - rozwija umiejętności rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzośłowu, przepisów i odsyłaczy oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej; - kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; - jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji swojej pracy;
HISTORIA	<ul style="list-style-type: none"> - poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje;
MUZYKA	<ul style="list-style-type: none"> - poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu; - zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów muzyki i wartości muzyki popularnej; - zna i wymienia instytucje upowszechniania kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalności a także śledzi wydarzenia artystyczne; - uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnej); - angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska; -uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych; -stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców.
PLASTYKA	<ul style="list-style-type: none"> - zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej); -zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”.

WOS	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnienia, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele); przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizuje ich zalety i wady; - podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); wskazuje odwołując się do działań wybitnych Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego; - wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów (w tym uchodźców) i lokalizuje miejsce ich zwartego zamieszkania; przedstawia - za Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej – prawa przysługujące etnicznym grupom mniejszościowym; - uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno – kulturowe (regionalną, narodową/ etniczną, państwową/ obywatelską, europejską); rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu, oraz uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się tym zjawiskom; - planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy;
PRZYRODA	- kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu;
GEOGRAFIA	<ul style="list-style-type: none"> - łączy racjonalność naukową z refleksją nad pięknem i harmonią świata przyrody oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości; - przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania; - rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej; - ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz sukcesów polskich przedsiębiorców na arenie międzynarodowej); - kształtuje pozytywne, emocjonalne i duchowe – więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym a także z całą planetą Ziemią; - rozwija postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno – kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski; - przełamuje stereotypy i kształtuje postawę szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości.
INFORMATYKA	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komórkowych, takie jak bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenia się informacją; - postępuje etycznie w pracy z informacjami.
WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE	- jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie

BEZPIECZEŃSTWO – PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH (PROBLEMOWYCH)

EDUKACJA Wczesnoszkolne	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu; - rozróżnia podstawowe znaki drogowe, przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego; - stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, poznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach
-------------------------	--

	<p>niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma świadomość istnienia zagrożeń dla środowiska naturalnego, np. mgła, zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza i ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach - stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasadę netykiety; - rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystając z technologii, zwłaszcza z sieci Internet.
INFORMATYKA	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza z sieci Internet; - przestrzega ogólne zasady przyjęte zasady związane z bezpieczeństwem w Internecie
WYCHOWANIE FIZYCZNE	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku; - omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej; - wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego; - wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im; - wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu;
WOS	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach; - przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu, rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować; - wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw; - przedstawia uprawnienia policjantów i funkcjonariuszy innych służb pozarządowych oraz swoje prawa w kontakcie z tymi służbami;
INFORMATYKA	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; - uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej; - wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich; - stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi informacjami; - ocenia krytycznie informacje i ich źródła w szczególności w sieci; pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzystania nich.
TECHNIKA	<ul style="list-style-type: none"> - przewiduje zagrożenie płynące z niewłaściwego użytkowania sprzętu; - analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy; umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia).
EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka); - wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych.
WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE	<ul style="list-style-type: none"> - świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcony.

REALIZACJA PRIORYTETÓW WYCHOWAWCZYCH W ROKU 2023/2024

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Zadania	Działania	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
UCZNIOWIE			
1. Budowanie właściwych relacji rówieśniczych.	Poznajmy się bliżej. Spotkania integrujące klasę.	Wychowawcy	Wg planów wychowawczych
	Mikołajki klasowe	Wychowawcy	grudzień
	Urodziny uczniów – laurka od klasy	Wychowawcy I-III	Cały rok
	Ja, Ty, My – razem możemy więcej !	Zajęcia z psychologiem kl. 1-8	cały rok w porozumieniu z wychowawcami
	Inspirowanie uczniów do pracy nad właściwymi postawami - Gazetka szkolna pt.: „Nasze emocje”	Joanna Rasińska	Cały rok
2. Schemat postępowania w sytuacjach problemowych.	Zajęcia psychoedukacyjne z pedagogiem w każdej klasie: „ Postępowanie w sytuacjach problemowych”	Pedagog szkolny	cały rok w porozumieniu z wychowawcami
	Zajęcia z wychowawcą – „Gdzie mogę zwrócić się o pomoc”	Wychowawcy	Wg planów wychowawczych
	Konsultacje indywidualne dla uczniów	Psycholog, pedagog szkolny	Cały rok wg potrzeb
	Zajęcia psychoedukacyjne w każdej klasie: Tolerancja- jestem inny jestem wyjątkowy	Pedagog specjalny w porozumieniu z wychowawcami	Cały rok w porozumieniu z wychowawcami
3. Włącz myślenie-rozważne korzystanie z internetu	Pogadanka z Policją. „Konsekwencje przemocy i Cyberprzemocy”	Psycholog i pedagog szkolny, Dzielnicowa Gminy Dąbrówka	luty
	Dzień bezpiecznego internetu	wychowawcy klas I-III, Stanisław Wójcik, Bartosz Wójcik, Tomasz Rurarz	luty
	Gazetki klasowe „Stop Cyberprzemocy”	wychowawcy	luty
4. Kultura osobista wizytówką człowieka	Zajęcia z wychowawcą – Kultura osobista wizytówką człowieka	wychowawcy	Wg planów wychowawczych
	Dzień Życzliwości	Anna Kalinowska, Katarzyna Kondej	21 listopada
	Cechy godne naśladowania – kształtowanie pożądanych	Wychowawcy, bibliotekarze	Cały rok szkolny

	cech charakteru. Wyłanianie w klasie w każdym miesiącu osoby z najlepiej wykształconą wskazaną cechą charakteru. (Wg opracowanego przez zespół wychowawców regulaminu)		
	Działania wychowawcze „Tajny Agent”	Wychowawcy wybranych klas	Wg planów wychowawczych
5. Promowanie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej	Program: „Trzymaj formę”	Nauczyciele wychowania fizycznego	Cały rok
	Pierwszy dzień wiosny – Dzień pomysłów na zdrowy styl życia.	Koordinator Katarzyna Kondej, Anna Kalinowska oraz wychowawcy i pedagog szkolny	Marzec Dofinansowanie Rada Rodziców
	Konkurs ekologiczny. Plastyczno- techniczny: „Moja świąteczna choinka”	Agnieszka Malinowska Ewelina Więch Izabela Wiśniewska	Fundator nagród Rada rodziców
	Projekty klasowe promujący zdrowy styl życia. (wg pomysłów uczniów i wychowawcy- prezentacja wyników w marcu podczas dnia pomysłów na zdrowy styl życia)	Koordinator Katarzyna Kondej, Wychowawcy,	Marzec podczas dnia pomysłów na zdrowy styl życia
	Przerwa śniadaniowa - zdrowe śniadanie z wychowawcą.	Wychowawcy I-III	Cały rok
	Dzień Sportu - rywalizacje międzyklasowe.	Wychowawcy I-III	Czerwiec 2023
	Dzień Witaminki- dzień zdrowego jedzenia	Wychowawcy I-III	Cały rok
NAUCZYCIELE			
1.Podnoszenie kompetencji w zakresie wspierania uczniów w panowaniu nad trudnymi uczuciami	1.Szkolenie – „Procedura Niebieskiej Karty w znowelizowanym prawie” 2.Szkolenie – realizowanie z uczniem Indywidualnego Programu Edukacyjno- Terapeutycznego”	Dyrekcja szkoły, psycholog, pedagog szkolny	I semestr
2.Skuteczne rozwiązywanie problemów w sytuacjach zagrożenia ryzykownymi zachowaniami uczniów	Szkolenie - „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”	Dyrekcja szkoły, pedagog szkolny	II semestr
3.Otrzymywanie wsparcia przez nauczycieli w	Konsultacje i porady	Specjaliści szkoły	Cały rok, wg potrzeb

udzielaniu pomocy uczniom i rodzicom			
RODZICE			
1. Profilaktyka ryzykownych zachowań dzieci i młodzieży (klasy 4-8)	Promowanie bezpieczeństwa w sieci – pogadanki i materiały edukacyjne	pedagog/ psycholog/ wychowawcy/nauczyciele informatyki	Wrzesień/ luty
	Pedagogizacja dla rodziców- Właściwe metody rodzicielskie	Pedagog szkolny	Wg planu pracy szkoły – zebranie ogólne
2. Wspomaganie dziecka w pokonywaniu trudności w sferze uczuciowej	Pedagogizacja rodziców – Radzenie sobie w różnych typach sytuacji trudnych wychowawczo.	Dyrekcja szkoły, pedagog szkolny, psycholog	Wg planu pracy szkoły – zebranie ogólne
	Gazetka na korytarzu szkolnym – Budowanie relacji	Psycholog szkolny	Cały rok
3. Promowanie zdrowego stylu życia	Wspomaganie, współorganizowanie działań prozdrowotnych podejmowanych w szkole wg powyższego harmonogramu (część uczniowie)	Rada Rodziców, dyrektor szkoły, pedagog, psycholog	Cały rok
4. Udzielanie wsparcia psychologicznego – pedagogicznego w szkole	Indywidualne porady i konsultacje wychowawcze	Dyrekcja szkoły, Wychowawcy, Psycholog szkolny, pedagog szkolny, pedagog specjalny	Cały rok, wg potrzeb

INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE PROCES WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY W SZKOLE:

- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Wołominie,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrówce,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Wołominie,
- Sąd Rodzinny i dla Nieletnich w Wołominie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Gminny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

PODSTAWY PRAWNE:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1379).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012 r. poz. 977).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 czerwca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2016 r. poz. 895).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2015 r. poz. 298).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- -pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2013 r. poz. 532).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2015 r. poz. „Wytyczne MEiN, Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający

sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19,

- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Kierunki Polityki oświatowej państwa, ustalone przez MEN do realizacji w roku szkolnym 2023/2024,
- Priorytety Mazowieckiego Kuratora Oświaty,
- Statut Szkoły Podstawowej im. C.K. Norwida w Dąbrówce.

Ponadto wykorzystano:

Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021).

ZASADY EWALUACJI PROGRAMU.

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja przeprowadzona będzie poprzez:

1. Obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian.
2. Analizę dokumentacji.
3. Okresową diagnozę wśród uczniów, rodziców, nauczycieli.
4. Wymianę spostrzeżeń w zespołach: edukacji wczesnoszkolnej, przedmiotowych, wychowawców.
5. Analizę zaobserwowanych trudności wychowawczych i edukacyjnych.

Ewaluacja programu przeprowadzona będzie w każdym roku szkolnym przez zespół wychowawców we współpracy z wychowawcami i Radą Rodziców. Wyniki zostaną przedstawione Radzie Pedagogicznej oraz Radzie Rodziców.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły został uchwalony przez Radę Rodziców

w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej im. C. K. Norwida w Dąbrówce

dnia:26 września 2023 r.